

TITULUS VI.

*Colossi, & Statuæ per Civitatem ere-
ctæ, & prodigiosæ Imagines Religiosè
cultæ.*

Solebant Ægyptii, ut immortale sibi apud posteros nomen compararent excelsos per urbium compita Colossos, & Pyramides erigere, in quibus aut ficticia sua adorabant Numina, aut mortuos Reges supersticiosâ religione sepelirent. Quem morem imitati populi alii, ut & famam auerent suam, Urbesque suas redderent gloriosas, diversas per fora Columnas, diversas in Columnis Statuas exstruebant, quæ vel in triumphantium Belliducum æviternam gloriam, vel in Deorum, Dearumque suarum honorem erigebantur. Vienna ut nobilissimarum quoque Civitatum vestigia premeret, ac velut apis ex floribus non nisi suavissimum mel colligeret, præteritis, aut superstitionis, aut Ethnicæ perfidiæ monumentis, iis ornata triumphat Colossis, & Statuis, quæ ex Majestate, & decore, sumptibus, & impensis famam, & memoriam merentur sempiternam.

Numerat autem Urbs tota non nisi binas, quas pietate, & cultu, & religione in Superos Gloriosissimus Imperator Leopoldus, Cæsareâ, id est Munificentissimâ liberalitate, & affectu erigi fecit, & ædificari. Prima, quæ & ab arte, & magnificentia commendabilis, in foro cui ab

aula antiqua nomen, è regione faciei Ecclesiæ
Domûs Professæ erecta est, tota ex ære fuso,
& deaurato posita anno 1667. Immaculatæ Dei
Genitricis statuâ ex Metallo eodem conspicuâ.
Solent hîc in festorum Magnæ Matris Vigiliis,
festisque diebus coronati vertices non modicâ
sui in Virginem illibatam amoris contestatione,
ædificatione populi, hæreticorum consternatio-
ne, colla, & genua flectere, cantatis interesse
Litaniis & precibus, & publicas decorare hanc
ad columnam Processiones.

Altera, quam idem Augustissimus Impe-
rator Leopoldus magnis extruxit impendiis in
foro à fossa dicto conspicitur. Opus est om-
nium iudicio Romanorum dignum Imperatore.
Columna per modum pyramidis prominenti-
bus undique artificiosè nubium globis, & super-
imposita cuspidi fulgentibus auro radiis SSS.
Triade in signum gratitudinis ob depulsam gra-
vem luem, quæ Viennensium Urbem anno præ-
teriti sæculi 79. graviter corripuit, in honorem
Unius, & Trini Numinis est erecta. Posuit
Augustissimus ipse 30. Julii 1682. magnâ solem-
nitate fundamentalem lapidem, cui anno post
decimo, nempe 1692. moles tota, quam artifi-
ciosissimus omnium illo tempore statuarius ela-
boraverat, ipso Festo SSS. Triadis die innume-
ro populi admirantis, & obstupescantis a cur-
su, conjuncta, ritu solemnî à Reverendissimo
Viennensium Episcopo ter uni Numini est con-
secrata. Ardentes circum lampades, & con-
stans

stans alternantium militum Custodia, operis non modicè augment Majestatem.

Subnectimus his binos Colossos alios, qui binis in fontibus positi magnam vicinix suæ conciliant venustatem. Fons unus è regione Cervi aurei in foro, cui à fossa nomen, positus, & mole, & gratiâ est insignis, profluit è quatuor Leoninis capitibus in suppositam Concham aqua: in supremitate S. Christi Nutritium eleganti in statua continet, dextrâ Liliun, sinistra cor tenentem, & quasi per aquarum profluvium, gratiæ rivus effundentem.

Fons alter penes Coronam auream in fossa eadem ex octo lapideis capitibus, & quatuor Delphinis aquam in excavatam Concham protrudit: statuâ D. Leopoldi dextrâ Ecclesiam, lævâ vexillum sustentantis est insignis.

Sed habet Viennensis Urbs præter dicta pietatis Cæsareæ Monumenta plurima tam intra, quàm extra Civitatis muros Palladia, quibus non tam defendi, quàm ornari Urbem necesse est, non multa templa reperies, quæ prodigiosis non abundant Dei, Divorûmque imaginibus, in quibus cœlum suam ostendit virtutem, potentiam exhibet copiosis: quas si enumerare vellemus, templa ferè singula recensere foret necesse, eas solùm adferemus; quæ magis per Urbem, & Provinciam celebres frequentiori hominum concursu, & devotione coluntur.

Ad S. Stephanum miraculosa servatur. Deiparæ imago, quam à loco, unde allata Beatæ Virginis in Boëz nominamus, multis imago hæc post fufas lacrymas clara prodigiis, ingenti hominum copia quotidie vifitur, ac folemni quotidie Sacro, & Litaniis, fæpius etiam tubarum, tympanorúmque clangore, ac publicis ad eam ex aliis locis Proceffionibus honoratur. Oftendunt id fufficienter fufpenfa anathemata, quæ finè numero ad ejuſdem Aram afferuntur. Eſt & alia non minùs celebris B. Virginis in eadem Basilica Imago, cui etiam anno elapfo novum ex Marmore eſt erectum Altare.

In Aulico RR. PP. Ord. S. Auguſtini Templo prodigioſa Deiparæ Virginis Lauretanæ Imago, & Sacellum eſt, tam horrore ſancto, quàm pietate plenum: pendent ante hanc plurimæ argenteæ lampades, molis non exiguæ, quas multorum in Divam Virginem obtulit affectus.

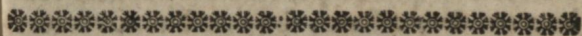
Alia Beatiffimæ Virginis ſub titulo Auxiliatricis non modicâ pietate, & devotione videtur celebrari in **Neubau**/cujus cultum promoverè ſtrenuè adlaborant RR. PP. Ord. Cleric. Reg. D. Pauli, qui inibi reſidentiam, ut vocant, habent, dum quotidianis Sacrificiis, feſtis Concionibus, &c. Populi in Patronam ſuam amorem conſervant, & inflammant.

In Suburbiiſ ad S. Udalricum in Templo Parochiali Deiparæ Imago plurimis clara miraculis colitur, quam ante elapſos duos annos in
pub-

publica Processione multitudinè innumerâ
comprecantium circumferri, ac ad Templum
R.R. PP. Ordinis S. Benedicti ad Scotenses por-
tari ipsa vidit Civitas Univerſa.

Alia demum ejusdem Thaumaturgæ Vir-
ginis prodigioſa Statua, & per alias nota terras
in *Hiezing* / non procul à novo Romanorum
Regis Palatio in Templo pro hominum affluen-
tium multitudine nimium anguſto conſpicitur,
quæ à pluribus R.R. DD. Canonicis Reg. Clau-
ſtro - Neoburgensibus Ord. D. Aug. hîc habi-
tantibus adminiſtratur.

Plures tam intra, quàm extra Civitatem,
& ſingulis propè in Regularium Templis Divi-
næ reperiens miſericordiæ, quæ per Matris ſuæ,
aliorumque Sanctorum Icones, & Statuas libe-
raliſſimè profundit, argumenta, quæ tamen
quia copioſa nimis, ne moleſtiam cauſemus Le-
ctori, prætermittimus.

TITULUS VII.

*Officinæ variæ, Campſores, &
Aurarii.*

Quantum communi bono utilitatis, Ci-
vitatibus, imò & Provinciis integris
splendoris afferant commercia publica,
& Mercimonia, teſtantur adhuc hodie tot Res-
pub-